

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Czarторыska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego
w sprawie **T. J.**

skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 156 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 13 marca 2025 r.,

kasacji wniesionych przez obrońców

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. akt II AKa 492/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt V K 296/18,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.**

2. nakazuje zwrócić T. J. uiszczone opłaty od kasacji.

[J.J.]

Jarosław Matras

Jacek Błaszczyk

Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

T. J. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 28 stycznia 2018 r. w W. , przy ul. T. , działając w zamiarze bezpośrednim spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu R. B. , zadał mu liczne ciosy rękoma i nogami, uderzając i kopiąc po całym ciele, w tym w głowę, doprowadził do powstania obrażeń w postaci lewostronnego ostrego krwaka podtwardówkowego mózgu, krwaków okularowych obydwu oczodołów, rozległego wylewu podskórnego okolicy lewej łopatki, zasinień okolicy biodrowej, skutkujących pourazowym wodogłowiem oraz ciężkim stanem ogólnym i neurologicznym, czym w sposób nieumyślny doprowadził do zgonu R. B. , który nastąpił w dniu 3 czerwca 2018 r. w Wojskowym Instytucie Medycznym w W., tj. o czyn z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 156 § 3 k.k.;

II. w dniu 28 stycznia 2018 r. w W. , przy ul. T. [...], stosując wobec F. Ż. groźbę bezprawną, kierując słowa zapowiadające spowodowanie uszczerbku na zdrowiu z użyciem przemocy, która to groźna wzbudziła w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę jej spełnienia, zmuszał w/w do otwarcia drzwi zajmowanego lokalu, tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 13 maja 2021 r., sygn. V K 296/18, T. J. :

I. uznał, w ramach czynu zarzuconego mu w pkt I aktu oskarżenia, za winnego tego, że w dniu 28 stycznia 2018 r. w W. , przy ul. T. [...], działając w zamiarze bezpośrednim spowodowania u R. B. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, poprzez wielokrotne zadawanie ciosów rękami oraz kopanie nogami po całym ciele, w tym w głowę, również ze znaczną siłą, doprowadził do powstania u pokrzywdzonego obrażeń w postaci: urazu czaszkowo - mózgowego z rozległym krwakiem podtwardówkowym lewostronnym, oraz krwakiem podtwardówkowym nad prawym płatem czołowym, licznych otarć i zasinień na twarzy, krwaków okularowych obydwu oczodołów, rany małżowiny usznej lewej, rany w okolicy ciemieniowej lewej, krwaków podczepcowych na sklepiści czaszki, rozległych wylewów krwawych na klatce piersiowej po stronie

lewej oraz w lewej okolicy biodrowej, które to obrażenia skutkowały wodogłowień pourazowym oraz ciężkim stanem ogólnym oraz neurologicznym, czym w sposób nieumyślny doprowadził do zgonu R. B. , który nastąpił w dniu 3 czerwca 2018 r., tj. czynu z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 156 § 3 k.k., i wymierzył mu karę 13 lat pozbawienia wolności;

II. uznał, w ramach czynu zarzuczonego mu w pkt II aktu oskarżenia, za winnego tego, że w dniu 28 stycznia 2018 r. w W. , przy ul. T. [...], stosując wobec małoletniego F. Ż. groźbę bezprawną użycia przemocy poprzez zapowiedź spowodowania uszczerbku na zdrowiu, usiłował zmusić F. Ż. do otwarcia drzwi zajmowanego przez niego lokalu, tj. z art. 191 § 1 k.k. i wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną w wymiarze 13 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28.01.2018 r. /godz. 05.40/ do dnia 13.05.2021 r.. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego kwotę 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, solidarnie na rzecz oskarżycielek posiłkowych: N. Ż. , E. B. oraz S. B.. Orzekł o kosztach postępowania, obciążając nimi oskarżonego.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli trzej obrońcy oskarżonego. Zaskarżyli wyrok w całości, podnosząc liczne zarzuty wskazujące na: obrazę prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, prowadząc do błędu w ustaleniach faktycznych, obrazę prawa materialnego (art. 415 i art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 46 § 1 k.k.), także rażącą niewspółmierność kary i wnosili o zmianę wyroku we wskazany sposób, względnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. II AKa 492/21, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Nadto orzekł w przedmiocie zaliczenia oskarżonemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz kosztów sądowych postępowania odwoławczego.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości, wnieśli obrońcy T. J.. Adwokat K. P. podniósł w skardze zaistnienie jednego uchybienia,

mianowicie zarzucił „bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. obligującą uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu, gdyż w składzie Sądu Apelacyjnego rozpoznającym apelację od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, V Wydział Kamy, z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt: V K 296/18, znalazła się Pani SSA X.Y. powołana na urząd w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018. 3), która została powołana na urząd SSA nieprawidłowo”.

Pozostali obrońcy, obok innych zarzutów również - w pierwszej kolejności - podnieśli zarzut zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W tym względzie adw. B. F. zarzucił (nie oddając istoty uchybienia, bo formułując początkową część zarzutu w sposób właściwy dla względnej przyczyny odwoławczej) „rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, to znaczy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającą na tym, iż w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego znalazła się osoba, która powołana została na stanowisko sędziego w postępowaniu przez upolitycznioną Krajową Radę Sądownictwa, utworzoną na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw”. W uzasadnieniu podał, że zastrzeżenia budzi udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędzi X.Y..

Adw. M. K. zarzucił „rażące naruszenie przepisów stanowiące bezwzględną przesłankę odwoławczą, a mianowicie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 oraz 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, poprzez wydanie zaskarżonego orzeczenia przez nienależycie obsadzony sąd, w skład którego wchodziło dwóch sędziów powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.3), tj. Sędzia X.Y. oraz Sędzia X.Y.1”. Zarzut ten został rozwinięty w trzech podpunktach (litery a, b, c).

Nadto wymienieni dwaj obrońcy podnieśli dalsze zarzuty, jednak nie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej, tj. rażącej obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, m.in. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., skutkującej nienależytą kontrolą instancyjną wyroku Sądu meriti.

Autorzy kasacji sformułowali różne wnioski – od najdalej idącego, postulującego uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i uniewinnienie skazanego od popełnienia zarzucanych mu czynów, poprzez uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, względnie uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację (jedną kasację w ujęciu procesowym) prokurator Prokuratury Regionalnej w Warszawie wniosła o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 25 października 2023 r., sygn. akt II KK 271/23, oddalił kasację (kasację) jako oczywiście bezzasadne i obciążył skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 19 marca 2024 r. na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowił postępowanie kasacyjne, uchylił wspomniane postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 r. i przekazał kasację Sądowi Najwyższemu - Izbie Karnej do ponownego rozpoznania w postępowaniu kasacyjnym.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej podzielił stanowisko skarżących co do zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. i wniósł o uwzględnienie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Ograniczając, przy zastosowaniu art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., rozpoznanie kasacji do podniesionego przez wszystkich obrońców zarzutu zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, kasację należało uznać za zasadną. W tym względzie uznano, że nie ma powodów do odstąpienia od stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy w szeregu sprawach (m.in. II KK 469/22,

II KK 614/22, II KK 124/23, II KK 168/23, II KK 287/23, II KK 609/23, II KK 627/23, II KK 231/24), w których uznano, że udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędzi X.Y.1, jak też sędzi X.Y. powoduje nienależytą obsadę tego Sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zatem jako do aktualnej należy odwołać się do argumentacji przedstawionej w uzasadnieniach wyroków wydanych we wspomnianych sprawach.

W pkt 2. uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA 1-4110-1/2020), która, mając moc zasady prawnej wiąże wszystkie składy orzekające Sądu Najwyższego, wskazano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powołania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Należy przy tym zaznaczyć, że wbrew wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, uchwała ta zachowuje aktualność, co Sąd Najwyższy stwierdzał w wielu orzeczeniach. Np. w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, akcentował, że „jako bezskuteczną i sprzeczną z prawem Unii postrzegać należy praktykę Trybunału Konstytucyjnego, której skutkiem miałyby być ograniczenie prawa sądów do badania bezstronności sędziów i należytej obsady sądów, w tym w oparciu o normy art. 41 k.p.k. oraz art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.” oraz że orzeczenia i uchwały Sądu Najwyższego nie są źródłem prawa i nie mają charakteru normatywnego, zatem „próba ingerencji w tym obszarze przez Trybunał Konstytucyjny narusza obowiązujące zasady ustrojowe i łamie regulacje konstytucyjne - art. 175 i art. 183 ust. 1 - wkraczając w sferę orzeczniczą, do czego Trybunał ten nie ma żadnych uprawnień”, podobnie jak nie ma uprawnień do uchwalania powszechnie obowiązującej wykładni ustaw (zob. także inne orzeczenia

Sądu Najwyższego, np. postanowienia: z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22; z dnia 19 października 2023 r., I ZB 52/22; wyroki: z dnia 11 października 2023 r., III KK 185/23; z dnia 18 października 2023 r., III KK 60/23). Ma to znaczenie w przypadku sędziów, o których mowa w kasacji, przy czym w przypadku sędzi X.Y. ustalono, że:

- zgłosiła swoją kandydaturę na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie w odpowiedzi na ogłoszenie opublikowane w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 585, uzyskując poparcie KRS w dniu [...] 2021 r. (uchwała Nr [...] /2021). Miało to miejsce po wydaniu 19 listopada 2019 r. przez TSUE (Wielka Izba) wyroku w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18, w którym Trybunał udzielił odpowiedzi m.in. na pytanie prejudycjalne Sądu Najwyższego - Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie III PO 7/18, w oparciu o którą Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 grudnia 2019 r., sygn. jw., wyraził pogląd, że „Krajowa Rada Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie daje wystarczających gwarancji niezależności od organów władzy ustawodawczej i wykonawczej”. Wspomniane zgłoszenie miało też miejsce po uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., jasno artykułującej zastrzeżenia i skutki jakie nasuwa proces powoływania sędziów na wniosek upolitycznionej Krajowej Rady Sądownictwa,

- była jedynym kandydatem na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, co wykluczało możliwość porównania jej kompetencji merytorycznych z innymi kandydatami,

- kolegium Sądu Apelacyjnego w Warszawie, chociaż nie odrzuciło kandydatury sędzi, to odniosło się do niej z rezerwą, skoro na 6 głosujących uzyskała tylko 2 głosy „za”, przy 4 głosach „wstrzymujących się”,

- nominację na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie odebrała 10 listopada 2021 r., tj. po rozstrzygnięciach ETPCz, wskazujących na wadliwość procedury powoływania sędziów w Polsce (wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce i z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce), zatem mając wiedzę jak destrukcyjne

dla polskiego wymiaru sprawiedliwości działania władzy wykonawczej (przede wszystkim ówczesnego Ministra Sprawiedliwości) oraz ustawodawczej zostały ocenione przez Trybunał na gruncie wiążących Polskę unormowań konwencyjnych,

- swego rodzaju docenieniem postawy sędzi przez ówczesnego Ministra Sprawiedliwości było powołanie jej jako przedstawiciela właśnie Ministra do składu Komisji Egzaminacyjnej nr [...] do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego w 2022 r. z siedzibą w Warszawie (zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 marca 2022 r. - Dz. Urz. MS z dnia 17 marca 2022 r., poz. 98).

Powyższe okoliczności skłaniają do stwierdzenia, że obalenie domniemania braku niezawisłości i bezstronności sędzi X.Y. nie tylko stało się niemożliwe, lecz wręcz uprawnia do wniosku o akceptacji przez nią działań podważających system prawny Rzeczypospolitej Polskiej (zob. uzasadnienia wyroków SN: z dnia 21 listopada 2023 r., II KK 469/22; z dnia 17 stycznia 2024 r., II KK 614/22).

W odniesieniu do sędzi X.Y.1 należy zwrócić uwagę, że została delegowana przez Ministra Sprawiedliwości do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie z dniem 1 marca 2021 r. na czas określony, a następnie decyzją z dnia 28 lutego 2022 r. od dnia 1 marca 2022 r. na czas nieokreślony. Widoczny był niewątpliwie oparty na zaufaniu i dążeniu do realizowania wspólnych celów związek wymienionej sędzi z ówczesnym (biorąc pod uwagę datę wydania wyroku w sprawie T. J.) kierownictwem administracyjnym Sądu Apelacyjnego w Warszawie, a zwłaszcza z pełniącym od lipca 2022 r. funkcję prezesa tego Sądu, a jednocześnie funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych sędzią P.S. oraz wiceprezesem sędzią P.R. – będącym także Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, co do których w szeregu orzeczeniach Sąd Najwyższy stwierdzał, że skład Sądu Apelacyjnego orzekający z ich udziałem jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Jest znamienne, że decyzją Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych sędzia X.Y.1 została powołana na stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, wyrażając zgodę na objęcie tej funkcji w nowym, specjalnym systemie dyscyplinarnym, w znacznym stopniu nastawionym na ściganie sędziów respektujących w swojej działalności orzeczniczej wykładnię na temat tzw. reform wymiaru sprawiedliwości dokonywanych po 2015 r., zawartą w

orzeczeniach Sądu Najwyższego i trybunałów międzynarodowych. Celowe będzie odnotować, że zasadny jest pogląd o pośrednim, poprzez głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, wpływie Ministra Sprawiedliwości na jego zastępców w poszczególnych sądach oraz że osoby obejmujące wtedy funkcje w aparacie dyscyplinarnym akceptowały destrukcyjne dla polskiego wymiaru sprawiedliwości działania władzy ustawodawczej, a przede wszystkim reprezentującego władzę wykonawczą Ministra Sprawiedliwości. Trudno też pominąć, że wkrótce po objęciu funkcji prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie przez sędziego P.S., X.Y.1, sędzią delegowaną, została upoważniona do zastępowania przewodniczącego II Wydziału Karnego, chociaż w Wydziale tym orzekali inni sędziowie mający status sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, zaś w sierpniu 2022 r. powierzono jej, ciągle sędzi delegowanej, funkcję przewodniczącego wspomnianego Wydziału. W podziale czynności sędziów II Wydziału Karnego obowiązującym od dnia 16 czerwca 2023 r. sędzi X.Y.1 powierzono (obok dwóch innych sędziów funkcyjnych) rozpoznawanie wniosków o wyłączenie sędziego, z wyraźnym zamiarem wyeliminowania od rozpoznawania tych wniosków pozostałych sędziów orzekających w II Wydziale Karnym Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W 2023 r. wymienionej sędzi powierzono funkcję przewodniczącego nowoutworzonego VIII Wydziału Karnego. Nadto:

- w 2022 r., tj. w czasie, kiedy już w pełni widoczna była destruktywna działalność niekonstytucyjnego organu jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa w składzie formowanym po 2017 r., sędzia X.Y.1 udzieliła poparcia jako kandydatowi do tego organu sędziemu D.D. w związku z obwieszczeniem Marszałka Sejmu RP z dnia 4 grudnia 2021 r. (M. P. z 2021 r., poz. 1127). Kontynuując kadencję z lat 2018-2022, został on członkiem Krajowej Rady Sądownictwa wybranej przez Sejm w 2022 r.,

- w konkursie przed tak ukształtowaną Krajową Radą Sądownictwa sędzia ubiegała się o stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie (obwieszczenie - M.P. z 2021 r., poz. 832), przy czym w postępowaniu konkursowym nie miała kontrkandydata. Sporządzona na potrzeby tego postępowania opinia wizytatora o sędzi X.Y.1 była umiarkowanie pozytywna, bowiem zwrócono uwagę na niezbyt dobrą stabilność orzecznictwa opiniowanej wyrażającą się w pokaźnym odsetku orzeczeń zmienionych. Nie przeszkodziło to w podjęciu przez KRS uchwały

o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie sędzi do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, do którego Prezydent się przychylił postanowieniem z dnia 13 września 2022 r.

- w związku z represyjnym przeniesieniem do Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Apelacyjnego w Warszawie doświadczonych sędziów pionu karnego (Ewy Gregajtys, Ewy Leszczyńskiej-Furtak, Marzanny Piekarskiej-Drażek), sędzia X.Y.1, pełniąc funkcję przewodniczącego Wydziału Karnego, nie podjęła żadnych działań zmierzających do wykonania środków tymczasowych i postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku, akceptując tym samym istniejący stan niewykonania tych orzeczeń zmierzających do cofnięcia wspomnianego przeniesienia sędziów. Było ono utrzymywane również po zastosowaniu w tym zakresie przez ETPCz w dniu 6 grudnia 2022 r. środków tymczasowych, jak też po prawomocnym postanowieniu Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt V Po 8/22 (co do sędzi Ewy Leszczyńskiej-Furtak).

Mając powyższe na uwadze, w ślad za stwierdzeniem zawartym w uzasadnieniach wyroków Sądu Najwyższego m.in. z dnia 21 grudnia 2023 r., II KK 287/23 i z dnia 17 stycznia 2024 r., II KK 614/22, należy przyjąć, że sędzia X.Y.1, notowała szybkie postępy w karierze zawodowej, które trudno uznać za wynikające wyłącznie z prezentowanego przez nią poziomu w sferze orzekania. Nadto była darzona ponadprzeciętnym zaufaniem przez blisko powiązane z Ministrem Sprawiedliwości osoby tworzące ówczesne kierownictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie, pełniące też kierownicze funkcje w pionie dyscyplinarnym sądownictwa powszechnego, a finalnie - znalazła się także w gronie sędziów cieszących się szczególnym zaufaniem ze strony ówczesnego kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości, przekraczającym granice typowego zaufania jakiego należy oczekiwać w relacjach sędzia – organ władzy wykonawczej. Zatem uprawniony jest wniosek, że skład Sądu Apelacyjnego w Warszawie także z udziałem sędzi X.Y.1 w odbiorze zewnętrznym nie dawał gwarancji sądu niezależnego i bezstronnego, a więc realizującego standard określony w Konstytucji RP (art. 45 ust. 1), jak i w KPP (art. 47), czy w EKPCz (art. 6 ust. 1).

W uzupełnieniu celowe będzie nadmienić, że obrona nie wykazała nielojalności procesowej, o której można by mówić, gdyby podniosła w kasacji zarzut

zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. bez wcześniejszych starań zmierzających do prawidłowego ukształtowania składu Sądu. Wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie sędzi X.Y. był jednak przez obrońców zgłaszany i to niejednokrotnie (k. 3028, 3207, 3260 akt sprawy), jednak nieskutecznie. Wniosek o wyłączenie sędzi X.Y.1 nie został zgłoszony, można to jednak tłumaczyć faktem, że – jak to zaznaczano w protokołach rozprawy apelacyjnej – jedynie na ogłoszeniu wyroku w dniu 8 listopada 2022 r. występowała jako nominowana sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, natomiast wcześniej jako delegowana sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie, pierwotnie powołana na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Ostrołęce, powołana na to stanowisko w procedurze nie nasuwającej zastrzeżeń.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku. Rozstrzygnięcie o zwrocie T. J. opłat od kasacji (zbędnie wniesiono więcej niż jedną opłatę) znajduje oparcie w treści art. 527 § 4 k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]

Jarosław Matras Jacek Błaszczyk Zbigniew Puskarski